

En landevej blev omlagt på grund af bøndernes stridbarhed

Af Køgevejens historie:

Gammel Køge Landevej på strækningen mellem Valby og Vallensbæk betegnes på landkort fra 1700-tallet som Nye Kjøge Landevej, og det har naturligvis sin forklaring. Vejen gik oprindeligt længere inde i landet og passerede

Hvidovres og Avedøres gamle landsbyer for derefter at skrå ud til Vallensbæk strand til det ældgamle vadested over Store Vejleå, hvor der tidligere var anbragt en primitiv træbro. Omkring 1720 blev denne vej, hvis anlæg fortaber sig i fortidens mørke, afløst af en ny ad den nuværende linieføring, dog med visse moderationer i Valby og Vallensbæk og andetsteds i form af sving og bugtninger rundt om gårde og huse.

Grunden til, at den ny vej længere ude ved kysten blev anlagt, var angiveligt, at Avedøres bønder var nogle stridbare herrer, der kunne finde på at traktere de rejsende med stokkeslag, hvis de i dårligt føre var kommet en anelse ind på en mark med vognhjulene. En regimentsskriver ved navn Thomas Hansen påtog sig at bygge en bro over Harrestrupåen ved Flasken, som den tragtformede munding dengang kaldtes. Han fik til gengæld lov at opkræve bropenge og anlægge en kro ved overgangen. Det var et alvorligt slag for kromanden i Avedøre.

Da broen og beværtingen var færdige, rejste Hansen et skilt ved

vejsiden med den morsomme tekst: „Før Flasken blev så gjort — lod mangan en sig baske, — og Avedøre-mænd — fik vel i deres flaske. — Men flasken efterdags — går deres mund forbi. — Nu Thomas Hansen har — en proppe sat deri. — Avedøre-mænd — ej baske

Af Jacob Danefæ

skal dit øre, — og med sin tørre lab — din rejsekappe smøre, — har Thomas Hansen her — nu opbyggt denne bro. — Misund ham derfor ej — en skilling eller to”.

Den gamle landevej sank nu ned til en blot og bar forbindelsesvej mellem landsbyerne og forsvandt efterhånden helt på størstedelen af strækningen. En del af den eksisterer dog den dag i dag. Det er Kettevej, der har fået dette navn efter nogle markstykker på Avedøre-siden af skellet til Hvidovre, som fra ældgammel tid blev benævnt Kiettåsen eller Kiettagrene. På Hvidovre-strækningen har vejen i vor tid fået navnet Kettegårds Alle af postale grunde, og det er næppe mange, der tænker på, at der her er tale om en del af den ældste landevej til Køge.

Den ny landevej forbi Thomas Hansens kro, der eksisterede indtil 1962, omend de sidste godt 30 år i ny skikkelse, fik navnet Gammel Køge Landevej da Tåstrup Køgevej blev anlagt som makadamiseret

vej i 1770'erne i forbindelse med åbningen af den ny, snorlige vej mellem København og Roskilde. Vogntrafikken mellem København og Køge gik derefter over Klovtofte, tæt syd for hvilken der efter Danmarks første jernbanes anlæg med en station ved Køgevejen opstod en ny by på den bare mark, det nuværende Tåstrup. Vejen ude langs stranden forfaldt og blev først bragt i stand igen i indeværende århundrede. Det var dog ikke hele vejen til Køge, den havde haft sit forløb langs stranden. Ved kysten ud for Hundige gik den op ad den nuværende Lumringsbrovej og ind i landet, idet den ikke blot var gennemfartsvej for rejsende til Køge og derudover, men også var lokalvej mellem flere af Hedebolandets landsbyer — Hundige, Greve, og Karlslunde først og fremmest.

Den passerede de gamle 1700-tals kroer Korporalskroen og Skillingskroen (hvor nu Søvilla ligger) og falder altså stort set sammen med den senere Tåstrup Køgevej og den nuværende sidste strækning af hovedvej 2 inden Køge.

Indtil Christian den Fjerdes tid skal der ikke have været nogen bro over Snogebækken ved Ølsemagle strand, mens derimod Driftsbroen ved den gamle Skillingskro synes at have været ældgammel. Det fortælles, at vor store renæssancekongen en mørk efterårsaften var kommet kørende ad den lukkede kongevej — lokal-

trafikken måtte holde sig nede i de opblødte hjulspor langs den ophøjede vej — og hang fast i vadestedet over Snogebæk. Hans heste var ikke i stand til at trække den kongelige vogn fri, og han måtte sende bud til Køge efter nogle flere heste. Den karl, der kom ud med dem, kaldte han spøgende „Køge tyrk”, så det må formodes, at han har haft et orientalsk udseende. Kongen blev omsider trukket op af bækken, og han gav straks ordre til at bygge

en bro over vadestedet. Den fik til minde om de kongelige besværligheder navnet Onde Aftens bro, hvad broen på stedet stadig hedder i sin moderne udgave. En gammel indskrift på broen er stadig bevaret, dog ikke helt tilbage fra Christian den Fjerdes tid. Der står: „17 — CVII — 85” og „Onde aften”. Årstallet, der deles af Christian den Syvendes monogram, markerer det år, da den makadamiserede landevej fra Tåstrup var færdig og behørig udstyret med broer over alle vandløb.

Udgivet i juni-juli 1968